

Odlehlý ostrov, sedm přátel.

Jeden z nich je vrah.

OSTROV HNĚVU

ALEX

MICHAELIDES

AUTOR BESTSELLERU *MLČÍCÍ PACIENTKA*

motto

Ostrov hněvu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Alex Michaelides

Ostrov hněvu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

OSTROV HNĚVU

ALEX
MICHAELIDES

motto

Přeložila Barbora Klasová

Copyright © Alex Michaelides 2024

Translation © Barbora Klasová, 2024

Cover photography © Depositphotos, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-267-2785-9

ISBN e-knihy 978-80-267-2797-2 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-2798-9 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-2788-0 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

Umě

ἦθος ἀνθρώπου δαίμων

Charakter člověka je jeho osudem.

– Hérakleitos

PROLOG

Pokud se pustíte do psaní knihy, hlavně nezačínajte popisem počasí.

Kdo že to řekl? Nemůžu si vzpomenout, ale nejspíš nějaký slavný spisovatel.

Ať už to byl kdokoliv, měl pravdu. Počasí je nudná záležitost. Nikomu se nechce číst o počasí, obzvlášť ne v Anglii, kde se řeší pořád. Lidé chtějí číst o ostatních *lidech* a popisné odstavce obvykle přeskakují, aspoň podle mých zkušeností.

Vyhnout se tomuto tématu je každopádně dobrá rada, kterou jsem se však rozhodl na vlastní nebezpečí nerespektovat. Doufám, že se tak můj případ stane právě tou zářnou výjimkou potvrzující pravidlo. Nemusíte se ale obávat. Příběh, který vám chci vyprávět, se neodehrává v Anglii, takže nebudu vyprávět jen o dešti. Kategoricky odmítám dělat z deště téma, žádná kniha by neměla začínat deštěm. Nikdy. Bez výjimky.

Budu mluvit o větru. O větru, který se prohání po řeckých ostrovech. O divokém, nepředvídatelném řeckém větru. O větru, který vás může přivést k šílenství.

Té noci byl obzvlášť divoký. Myslím tu noc, kdy došlo k vraždě. Byl burácivý a běsný, lomcoval stromy, proháněl se po stezkách, skučel a kvílel, pohlcoval všechny ostatní zvuky a odnášel je pryč.

Leo uslyšel výstřely, když byl právě venku za domem a vkleče zvracel do zeleninové zahrádky. Nebyl opilý, jen zhulený. *Mea culpa*, omlouvám se. Nikdy předtím trávu nehulil, nejspíš jsem mu neměl žádnou dávat. Po počátečních napůl euforických pocitech, spojených zřejmě s lehkými halucinacemi, se mu udělalo špatně od žaludku a začal dávit.

V té chvíli se do něj opřel vítr vší silou a vmetl mu do tváře ohlušující zvuky: *prásk, prásk, prásk*. Tři výstřely v těsném sledu za sebou.

Leo se s námahou zvedl ze země. Ve snaze udržet co nejprímější směr se kymácivě vydal proti vichru za zvukem výstřelů, pryč od domu, po cestě olivovým hájem vedoucím ke zřícenině.

A tam, na mýtině mezi stromy... uviděl tělo.

Leželo uprostřed stále se zvětšující kaluže krve, v polokruhu rozpadlých mramorových sloupů, které ho částečně zakrývaly svým stínem. Leo se k němu opatrně přiblížil a pohlédl mu do tváře. Potom se odpotácel dozadu, rysy ve tváři se mu zkřivily hrůzou, nemá ústa otevřel k výkřiku.

Přesně v tu chvíli jsme tam dorazili i my, akorát včas, abychom slyšeli počátek Leova jekotu dřív, než mu ho vítr sebral ze rtů a zmizel s ním do tmy.

Snad vteřinu jsme tam stáli bez hnutí, oněmělí hrůzou. Byl to děsivý okamžik, hrůzostrašný, podobající se vyvrcholení řecké tragédie.

Jenže tahle tragédie danou scénou nekončila.

Ve skutečnosti to byl teprve začátek.

PRVNÍ DĚJSTVÍ

Je to ten nejsmutnější příběh, jaký jsem kdy slyšel.

– Ford Madox Ford, *Nejsmutnější příběh*

1

Tento příběh je o vraždě. Ačkoliv to možná není tak docela pravda. V podstatě jde o milostný příběh. Je to ta nejsmutnější varianta příběhu o lásce, jakou si dovedete představit – o jejím konci či skonání, chcete-li.

Takže jsem se vlastně nemýlil, když jsem mluvil o vraždě.

Možná se vám ten příběh bude zdát povědomý. Patrně jste o něm tehdy četli, bulvární tisk jím byl doslova nadšený, nejčastější titulek zněl VRAŽEDNÝ OSTROV.

Ve skutečnosti se není čemu divit, vždyť měl všechny předpoklady k tomu, aby se z něj stala novinářská senzacie – bývalá filmová hvězda, soukromý řecký ostrov odříznutý od okolního světa kvůli vichru... a pochopitelně vražda.

O té noci se napsala spousta nesmyslů. Nejrůznější ztřeštěné a nepravdivé teorie o tom, co se mohlo, nebo naopak nemohlo odehrát. Já jsem se všem zaručeným zprávám vyhýbal. Neměl jsem nejmenší zájem číst nějaké výmysly o dění na ostrově.

Já jsem totiž věděl, co se na něm stalo. Protože jsem tam byl.

A kdo jsem? Inu, vypravěč tohoto příběhu a také jedna z jeho postav.

Na ostrově nás bylo uvězněných celkem sedm.

A jeden z nás byl vrah.

Než ale začnete uzavírat sázky, kdo byl tím vrahem, cítím povinnost vás informovat, že toto není *detektivka*. Díky Agathě Christie všichni víme, jakým způsobem je daný druh literatury vystavěný – záhadný zločin, po kterém následuje důsledné vyšetřování vedoucí k důmyslnému vyřešení případu, po němž, máme-li štěstí, nás čeká ještě v úplném závěru zvrat. Jenže toto je reálný příběh, nikoliv fikce. Je o skutečných lidech a odehrává se na skutečných místech. Jeho podstatou není ani tak, kdo to udělal, ale *proč* to udělal. Jde o studii charakterů, zkoumání toho, jací jsme a proč děláme věci, které děláme.

To, co následuje, je moje poctivá a upřímná snaha zrekonstruovat události oné strašlivé noci – samotnou vraždu i vše, co jí předcházelo. Slibuju, že vám předložím čistou a ničím nezkreslenou realitu. Budu se držet pravdy, jak jen to bude možné. Popíšu vám všechno, co jsme udělali, řekli a o čem jsme přemýšleli.

Slyším, jak se ptáte: *Jak to chcete, sakra, dokázat?* Jak to *všechno* můžete vědět? Jak můžete vědět nejen o každém činu ostatních, o všem, co bylo vyřčeno a vykonáno, ale také o všem *nevyřčeném a neuskutečněném*, o těch nejniternějších myšlenkách v hlavách jednotlivých aktérů? Inu, největší měrou se spoléhám na rozhovory, které jsme spolu vedli, před vraždou i po ní. Tedy ti z nás, kdo přežili. Co se neživých týče, spoléhám na to, že pokud jde o jejich vnitřní monolog, dovolíte mi, abych využil trochu své umělecké licence. Vzhledem k tomu, že jsem povoláním dramatik, rozhodně patřím k těm nejpovolanějším pro daný úkol.

Mé popisy událostí vycházejí mimo jiné z mých poznámek pořízených jak před vraždou, tak po ní. K tomu bych

rád uvedl pár slov na vysvětlenou. Už několik let mám ve zvyku dělat si pravidelně zápisky. Nejde v pravém slova smyslu o deníky, moje zápisníky nejsou tak strukturované. Spíš jde o určité záznamy myšlenek, snů, postřehů o okolním světě a útržky rozhovorů, které někde zaslechnu. Na mých zápisnicích není nic extra, jsou to jen obyčejné černé bloky značky Moleskine. Zápisník z toho roku mám teď otevřený před sebou a samozřejmě do něj budu průběžně nahlížet, až budu pokračovat v psaní.

Všechno to zdůrazňuji proto, abyste pochopili, že pokud vás v některém okamžiku během vyprávění uvedu v omyl, stane se to nedopatřením, nikoliv úmyslně, třeba jen proto, že ze svého úhlu pohledu nějakou událost neobratně zkreslím. Myslím, že takové už je riziko povolání, pokud se stanete vypravěčem příběhu, v němž sami hrajete vedlejší roli.

Přesto se budu snažit ze všech sil, aby bylo v mém vyprávění takových nedopatření co nejméně. Rovněž doufám, že mi dopřejete tu a tam i nějakou odbočku. A dřív, než mě obviníte z toho, že je mé vyprávění nepřehledné a spleť, dovolte mi, abych vám ještě jednou připomenul, že jde o skutečný příběh a v reálném životě přece komunikujeme přesně takovým způsobem, nemyslíte? Skáčíme z místa na místo, dopředu a dozadu v čase, v některých okamžicích zpomalujeme a odbočujeme, jindy zase všechno bereme z rychlíku, upravujeme své vyprávění za pochodu, minimalizujeme nedostatky a maximalizujeme přednosti. Všichni jsme tak trochu nevěrohodnými vypravěči svých životů.

Je to vzrušující pocit. Připadá mi to, jako bychom právě vy a já společně usedali na barové stoličky a já se konečně

pouštěl do vyprávění, jako když si dva staří přátelé zajdou do baru na skleničku.

Toto je příběh pro každého, kdo někdy miloval, pronáším a posunuji směrem k vám sklenici – velkou, protože ji budete potřebovat. Jakmile se pohodlně usadíte, začnu vyprávět.

Žádám vás jen, abyste mě příliš nepřerušovali, aspoň ze začátku. Potom bude ještě spousta příležitostí všechno probrat. Prozatím vás prosím, abyste mě vyslechli, jako byste trpělivě naslouchali dávnému příteli, který horlivě vypráví nějaký zdlouhavý vtip.

Je nejvyšší čas seznámit se s našimi podezřelými – vezmeme to podle důležitosti. Z toho důvodu musím na chvíli zůstat, byť neochotně, mimo hlavní jeviště. Budu stát v zákulisí a čekat, až konečně dojde řada na mou repliku.

Začněme tedy, jak se sluší a patří, tou největší hvězdou. Začněme s Lanou.

2

Lana Farrarová byla skutečná filmová hvězda. A velká. Stala se jí už zamlada, v době, kdy sláva ještě něco znamenala, ještě před tím, než se celebritou mohl stát kdokoli, kdo má připojení na internet.

Mnozí z vás její jméno bezpochyby znáte, anebo jste aspoň viděli její filmy. Natočila jich příliš mnoho, než abych se pouštěl do jejich výčtu. Pokud jste na tom však stejně jako já, jeden či dva vám bezpochyby přirostly k srdci.

I přes to, že odešla do filmového důchodu deset let před tím, než se odehrál náš příběh, její sláva přetrvala dál.

A jistě vydrží ještě dlouho poté, co já už budu mrtvý a zapomenutý, jako bych se nikdy nenarodil. Na Lanu Farrovou však budou lidé vzpomínat i nadále a po právu. Jak jednou napsal Shakespeare o Kleopatře, sama se zasloužila „o své místo v příběhu“.

Když bylo Laně devatenáct, objevil ji proslulý hollywoodský oscarový producent Otto Krantz, za kterého se později vdala. Až do předčasné smrti věnoval Otto značnou část své energie a vlivu na to, aby Lanu podporoval v jejím kariérním růstu. Vybíral si a produkoval filmy, které sloužily jako výkladní skříň pro její talent. Lanu však osud předurčil, aby se stala hvězdou, ať už byla s Ottou, nebo bez něj.

Nebylo to jen její dokonalou tvář s čistou zářivou krásou anděla od Botticelliho či jejíma nekonečně modrýma očima ani tím, s jakou grácií se pohybovala, jak mluvila, nebo jak úchvatně se usmívala. Ne, na Laně bylo důležité *něco* jiného. Così nepolapitelného, jakási stopa, která z ní dělala takřka polobohyni, něco bájného, magického, co v člověku vzbuzovalo až chorobné, neodolatelné nutkání ji stále sledovat. V přítomnosti takové krásky jste netoužili po ničem jiném, než se oněměle dívat.

Lana natočila ještě jako velice mladá spoustu filmů, a abych byl upřímný, člověk z toho má lehce pocit, jako by se házelo bahno na zeď, aby se zjistilo, které kousky se udrží. Zatímco její romantické komedie kolísají mezi těmi lepšími a horšími, její thrillery ani neurazí, ani příliš nezaujmu. Trefou do černého však teprve bylo natočení první tragédie. Lana si zahrála Ofélii v moderní adaptaci Hamleta a získala svou první nominaci na Oscara. Od té chvíle se její specialitou stalo vznešené utrpení. Ať už tomu

říkáte sladák nebo doják, Lana excelovala v rolích romantických hrdinek odsouzených k záhubě, od Anny Kareniny až po Johanku z Arku. Nikdy nezískala muže svého srdce a málokdy vyvázla živá a my jsme ji za to milovali.

Jak si asi dovedete představit, Lana během své kariéry zajistila pro spoustu lidí obrovský výdělek. Když jí bylo pětatřicet, v tom krátkém období několika let, které jinak byly pro Paramount z finančního hlediska naprosto katastrofické, představovaly zisky z jejích filmů to jediné, co dokázalo udržet studio nad vodou. Proto byl pro filmovou branži obrovský šok, že Lana zničehonic oznámila svůj odchod na odpočinek na vrcholu slávy a v plné kráse, v poměrně mladém věku čtyřiceti let.

Bylo záhadou, proč se rozhodla skončit, a záhadou to mělo i zůstat, protože Lana žádné vysvětlení nenabídla. Ani tenkrát, ani v následujících letech. Veřejně o svých důvodech nikdy nepromluvila.

Mně se ale svěřila. Když jsme spolu jedné zimní noci popíjeli u ohně whisky a pozorovali jsme, jak za okny poletují sněhové vločky. Převyprávěla mi tehdy celý svůj příběh a já jí na oplátku pověděl...

Zatraceně. Už je to tady zase, opět se do příběhu provrtalo jako nějaký červotoč mé ego. Zdá se, že i přes nejlepší úmysly se nedokážu udržet mimo Lanin příběh. Možná bych měl uznat porážku, smířit se s tím, že jsme nerozlučně propletení, ona a já. Naše osudy jsou do sebe zašmodrchané jako klubko z neposlušných provázků, které nelze jen tak rozplést.

I kdyby to byla pravda, naše přátelství začalo až později. V tomto bodě vyprávění, kdy Lana opouští filmovou branži, jsme se ještě osobně neznali. Tehdy jsem žil

s Barbarou Westovou v Londýně. A Lana žila samozřejmě v Los Angeles.

Lana je rozená a odchovaná Kalifornňanka. Žila tam, pracovala tam, natočila tam většinu svých filmů. Když však Otto zemřel a ona se stáhla do ústraní, rozhodla se Los Angeles opustit a začít nanovo někde jinde.

Ale kde?

Tennessee Williams pronesl okřídlenou větu, že člověk nemá stejně kam utéct, pokud skončí u filmu, leda by se nechal vystřelit na Měsíc.

Avšak Lana na Měsíc neodletěla. Místo toho odjela do Anglie.

Přestěhovala se se svým malým synkem Leem do Londýna. Zakoupila pro ně dva obrovský šestipatrový dům v Mayfair. Neměla ale v úmyslu zdržet se tam dlouho, rozhodně ne navždy. Byl to jen dočasný experiment v novém bydlení, zatímco přemýšlela, co si počít se zbytkem života.

Problém byl, že bez své všepohlcující kariéry, která dříve přesně definovala celý její život, si Lana s ne zrovna příjemnými pocity uvědomovala, že vlastně neví, kdo je, ani co by se sebou měla dělat. Jak se mi později svěřila, cítila se bezmocná a ztracená.

Pro nás, kteří si pamatujeme Laniny filmy, je těžké si představit, že se cítí „ztracená“. Na filmovém plátně sice často trpěla, ale dělala to se stoickým klidem, s vnitřní vyrovnaností a obrovskou odvahou. Dokázala se bez mrknutí oka postavit svému osudu a vrhla se do boje. Byla jednoduše vším, co od hrdinky očekáváme.

V reálném životě se však Lana nemohla od svého filmového obrazu lišit víc. Jakmile jste ji poznali zblízka,

postupně jste začali zjišťovat, že pod její vnější fasádou se skrývá docela jiná osoba – její mnohem křehčí a komplikovanější já. Někdo, kdo si byl sám sebou mnohem méně jistý. Většina lidí však její druhé já nikdy nepoznala. Jak se bude postupně rozvíjet náš příběh, budeme po její skryté osobnosti pátrat, vy i já. Protože všechna tajemství jsou skryta právě v ní.

Léta jsem bojoval s rozporem, lepší slovo mě zatím nenapadá, mezi Laninou veřejně známou tváří a jejím pravým já. Víím, že s ním bojovala i Lana samotná. Obzvlášť v době, kdy poprvé v životě opustila Hollywood a odstěhovala se do Londýna.

Naštěstí nemusela bojovat moc dlouho, protože brzy zasáhl osud a Lana se zamilovala do o pár let mladšího Angličana, pohledného obchodníka jménem Jason Miller.

Zůstává otázkou, jestli její zamilovanost byla opravdu dílem osudu, anebo spíš pudu sebezáchovy, díky němuž mohla odložit existenciální dilema o sobě samé a své budoucnosti na neurčito. Tahle záhada mi nepřestává vrtat hlavou.

V každém případě se Lana s Jasonem vzali a Londýn se stal jejich trvalým domovem.

Lana si Londýn oblíbila. Trochu ji podezírám, že ho měla ráda především kvůli typické anglické rezervovanosti, lidé ji tam většinou nechávali na pokoji. Angličané nemají ve své národní povaze obtěžovat na ulici bývalé filmové hvězdy, dožadovat se selfie a podpisu bez ohledu na to, jak slavné tyto hvězdy jsou. Lana se tak po většinu času mohla zcela nerušeně procházet po městě.

Nachodila toho opravdu hodně. Pokud jí to počasí umožňovalo, milovala procházky.

Ach, to počasí. Jako každý, kdo stráví delší dobu v Británii, se jím Lana po čase začala až nezdravě zabývat. S ubíhajícími dny se pro ni stalo počasí neustálým zdrojem frustrace. Milovala Londýn, ale po téměř deseti letech života, které v něm strávila, se toto město v její mysli stalo v podstatě synonymem pro počasí. Londýn a počasí jsou totiž téměř neoddělitelně spjatý. V případě, že někdo pronese slovo Londýn, znamená to vlhko, deštivo a šedivo.

Inkrimovaný rok byl obzvlášť pochmurný. Už se blížily Velikonoce a zatím se nikde neobjevil ani náznak jara. V dané chvíli hrozil spíš déšť.

Cestou skrz Soho vzhledla Lana k potměšlé obloze. Byla si jistá, že ucítila na tváři a vzápětí i na ruce dotek mokré kapky. *Zatraceně.* Měla by se vrátit domů, než se počasí ještě víc pokazí.

Lana se vydala po stopách svých myšlenek. Znovu se zahloubala do svého trápení, kterým si předtím lámala hlavu. Něco ji sužovalo, ale ona nedokázala přijít na přesnou příčinu své úzkosti. Už několik dnů byla neklidná a nespavá, jako kdyby ji něco pronásledovalo a ona se před tím pokoušela uniknout. Přikrčeně putovala úzkými uličkami a snažila se setrást to, co se jí drželo v závěsu. Co to ale bylo?

Přemýšlej, nabádala v duchu sama sebe. *Musíš na to přijít.*

Jak tak kráčela, snažila se provést inventuru svého života, hledala v něm nějaká očividná rozladění či trápení. Souvisí to snad nějak s jejím manželstvím? To se jí

nezdálo příliš pravděpodobné. Jason sice poslední dobou chodil domů z práce vystresovaný, ale na tom nebylo nic nového, a v jejich vztahu jinak všechno fungovalo dobře. Tam momentálně žádné problémy nehrozily. Ale kde jinde? Že by to mělo něco společného s jejím synem Leem? S rozhovorem, který spolu nedávno vedli? Vždyť nešlo o nic jiného než o přátelské klábosení o jeho budoucnosti, nebo snad ne?

Je možné, že by to ve skutečnosti bylo celé ještě mnohem komplikovanější?

Z myšlenek ji vytrhla další kapka. Lana se našťavaně zadívala na mraky. Není divu, že se nedokáže pořádně soustředit. Kdyby tak konečně zase jednou spatřila modré nebe... a *slunce*.

Během chůze si její mysl začala pohrávat s myšlenkou, jak tomu nečasu uniknout. Tento problém má řešení.

Co takhle změnit na chvíli prostředí? Příští týden budou Velikonoce. Co si tak objednat nějaký last minute a vydat se za sluníčkem?

Anebo proč neodjet na pár dnů do Řecka? Na vlastní ostrov?

Co jim v tom brání? Výlet by jim udělal dobře – Jasonovi, Leovi a hlavně Laně. Mohla by pozvat i Kate a Elliota, říkala si v duchu.

Ano, mohli by se zase jednou trochu *pobavit a odreagovat*. Lana se usmála. Příslib slunce a modré oblohy jí okamžitě zlepšil náladu.

Vytáhla z kapsy telefon a zavolala Kate.

Kate byla právě na zkoušce.

Už za týden měla mít premiéru v divadle Old Vic – ve zcela nové a netrpělivě očekávané inscenaci Aischylovy tragédie *Agamemnón*. Kate ztvárňovala roli Klytaimnéstry.

Byla to první jevištní zkouška a neprobíhala zrovna dobře. Kate se stále potýkala se svou rolí – přesněji řečeno se svými replikami, což v této fázi zkoušení nebylo dobré znamení.

„Proboha, Kate,“ křičel na ni z hlediště režisér Gordon se svým typickým glasgowským akcentem. „Za deset dnů máme premiéru! To si nemůžeš, sakra, vzít scénář, sednout si na prdel a naučit se pořádně text?“

Kate byla stejně rozčilená jako on. „Já text znám, Gordone. V tom není problém.“

„Tak v čem? Osviř mi mou mysl, lásko,“ zarecitoval Gordon, svá slova však myslel značně sarkasticky, takže na odpověď nečekal. „Radši pokračuj,“ zahřímal vzápětí.

Mezi námi, *entre nous*, jak říkávala Barbara Westová, Gordonovi se dá jen těžko vyčítat, že pomalu začal ztrácet nervy.

Ona totiž Kate přes svůj velký talent, a talentovaná vážně byla, aby snad nedošlo k mýlce, byla zároveň dost chaotická a roztěkaná, většinou nedochvilná, často útočná, a ne vždy zcela střízlivá. Taký byla samozřejmě okouzlující, charismatická a zábavná – s nadměrně vyvinutým instinktem pro pravdu, a to jak na jevišti, tak mimo něj. Kombinace toho všeho dohromady znamenala, že pracovat s ní byla noční můra, jak se ubohý Gordon mohl právě přesvědčit.

Ale to není úplně fér, co říkáte? Podsouvat vám takhle nenápadně vlastní názor na Kate, aniž byste měli šanci si toho pořádně všimnout. Jsem já to ale liška podšitá.

Prísahal jsem, že budu tak objektivní, jak jen to půjde, a nechám vás, abyste si udělali vlastní úsudek. A tak musím slib dodržet. Odted' už si budu nechávat své názory pro sebe a budu se držet holých faktů.

Kate Crosbyová byla britská divadelní herečka. Vyrůstala v Londýně v dělnické rodině, na jih od řeky, avšak jakoukoliv stopu po přízvuku už dávno zahladila léty studií herectví a hlasové výchovy. Kate mluvila takzvanou BBC angličtinou, jak se dříve říkávalo, s typicky kultivovaným a hůře zařaditelným přízvukem, ačkoliv je nutné přiznat, že se vyjadřovala stejně zemitě jako dřív. Její slovní zásoba byla úmyslně provokativní, syrová a lascivní, jak by se vyjádřila Barbara Westová. Já bych řekl, že mluvila sprostě.

Existuje slavná historka, jak se Kate jednou setkala s králem Karlem III., když byl ještě princem z Walesu. Odehrálo se to na nějakém charitativním obědě, který Karel III. pořádal. Kate se ho zeptala, jak je to daleko na záchod, a dodala: „Jsem už tak zoufalá, pane, že pokud to jinak nepůjde, vyčůrám se do dřezu.“ Karel III. doslova řval smíchy, očividně okouzlený její bezprostředností. Ve chvíli, kdy náš příběh začíná, bylo Kate už dávno přes čtyřicet. Možná dokonce k padesáti, je těžké to určit přesně. Jak je to u mnohých herců a hereček běžné, datum jejího narození bylo značně pohyblivé. Přesto na svůj věk nevypadala. Bylo příjemné se na ni dívat. Jak byla Lana oslnivě blondatá, tak byla Kate výrazně tmavá – černé oči, černé vlasy. Kate byla stejně atraktivní jako její americká přítelkyně. Avšak na rozdíl od Lany používala hojně

make-up, silné oční linky a několik vrstev hutné černé řasenky, aby ještě zvýraznila své velké oči. Co vím, tak si tu řasenku nikdy nesmývala. Řekl bych, že si jen každý den přidávala další vrstvu.

Kate jednoduše vypadala mnohem víc jako „herečka“ než Lana – nosila spoustu šperků, řetízků, náramků, výrazné šátky, vysoké značkové boty a oversized kabáty. Jednoduše dělala všechno pro to, aby na sebe upoutala pozornost. Lana, která byla v mnoha ohledech skutečně výjimečná, dávala v oblečení přednost co nejjednoduššímu stylu. Jako by jí připadalo určitým způsobem nepatřičné na sebe nevhodně upozorňovat.

Kate se chovala teatrálně, byla velice melodramatická a plná neklidné energie. Neustále pila a kouřila. V tomto ohledu, a myslím, že i v mnoha jiných, musely Kate a Lana na své okolí působit jako dva naprosté protiklady. Přiznávám, že jejich přátelství pro mě vždy bylo trochu záhadou. Zdálo se, že toho mají jen minimum společného, přesto se z nich staly nejlepší kamarádky a to jim i poměrně dlouho zůstalo.

Ze všech těch propletených milostných příběhů v tomto vyprávění vydržel jejich přátelský vztah nejdéle a byl možná tím nejsmutnějším ze všech.

Jak to, že se dvě tak odlišné osoby vůbec dokázaly spřátelit?

Předpokládám, že s tím má co do činění jejich tehdejší mládí. Přátelé z mládí jsou obvykle jiní než přátelé, které poznáme až v dospělosti. Doba, po kterou se známe, v nás vzbuzuje určitou nostalgii a chcete-li snad až přílišnou shovívavost, která těmto osobám propůjčuje „volňásek“ do našich životů.

Kate a Lana se seznámily před třiceti lety – na filmovém place. Tehdy se v Londýně natáčel nezávislý film, adaptace *Rozpačitého věku* od Henryho Jamese. Vanessa Redgraveová v něm hrála hlavní roli, paní Brookenhamovou, a Lana její dceru, naivní Nandu Brookenhamovou. Kate dostala vedlejší komickou roli italské sestřenice Aggie. Kate dokázala Lanu rozesmát jak mimo kameru, tak před ní a během letního natáčení si obě mladé dívky padly do oka. Kate seznámila Lanu s nočním životem v Londýně a záhy spolu vyrážely každou noc za zábavou a ráno přicházely na natáčení s kocovinou. Občas bezesporu i opilé, jak znám Kate.

Když získáte novou kamarádku, je to stejné, jako se zamilovat, nemyslíte? A Kate se stala první Laninou opravdovou kamarádkou.

Její první životní spojení.

A kde jsem byl v té době já? Promiňte, ale ukazuje se, že udržet lineární vyprávění je docela těžká věc. Musím se hodně snažit, abych to zvládl, protože takhle bychom se k ostrovu nikdy nedostali – natož k vraždě.

Takže zpátky ke Katině zkoušce.

Ztěžka se jí prokousávala a při odříkávání své role se stále zadržovala. Nebylo to však proto, že by neuměla text. Uměla ho. Jen se v té roli necítila dobře – cítila se ztracená.

Klytaimnéstra je ikonická postava. Pravá femme fatale. Zavraždila svého manžela i jeho milenkou. Bestiální zrůda, anebo oběť, podle toho, z jakého úhlu pohledu se na ni díváte. Obrovský dar pro herečku. Do takové role se může zcela ponořit. Člověk to aspoň předpokládá. Jenže Katino hraní bylo bez šťávy. Zdálo se, že v sobě nedokáže

zažehnout nezbytný řecký oheň. Potřebovala se nějakým způsobem dostat Klytaimnéstře pod kůži, proniknout jí do srdce a do hlavy. Najít skulinku, díky které by se s ní dokázala propojit a vžít se do ní. Hraní bylo pro Kate procesem plným špíny a magie. Jenže v tomto případě žádná magie neexistovala, a tak zbyla jen špína.

S obtížemi se dopracovali až na konec. Kate se tvářila statečně, ale ve skutečnosti se cítila mizerně. Ještě že mají před sebou Velikonoce a s nimi pár dnů volna, potom už je čekají technické a generální zkoušky a nakonec premiéra. Pár dnů na to si v hlavě všechno promyslet a přehodnotit. A hlavně se modlit.

Gordon na konci zkoušky prohlásil, že chce, aby po Velikonocích každý dokonale znal svou roli. „Nebo za sebe neručím, je to jasné?“ Své varování adresoval celému obsazení, ale bylo jasné, že mluví hlavně o Kate.

Kate se na něj zeširoka usmála a potom mu vtiskla pomyslný polibek na tvář. „Gordone, lásko. Nemusíš se bát. Máme to pod kontrolou. *Slibuju.*“

Gordon obrátil oči v sloup. Vnímal to jako hodně slabou útěchu.

Kate si zašla do zákulisí pro věci. Stále se ještě stěhovala do samostatné šatny pro hlavní hvězdu a v místnosti panoval chaos. Všude se válely napůl vybalené tašky, šminčky a oblečení.

Po příchodu do jakékoliv šatny Kate vždycky jako první zapálila jasmínovou svíčku, kterou si kupovala pro štěstí a taky proto, aby se zbavila typického zápachu v zákulisí. Zatuchlého vzduchu čpícího starým dřevem, zaprášenými

koberci a vlhkem z odhalených cihel – nemluvě o kradmých cigaretách, jejichž kouř vyfukovala otevřeným oknem ven.

Svíčka hořela a Kate se začala přehrabovat v kabelce, z níž nakonec vytáhla lahvičku s prášky. Vysypala si do dlaně pilulku Xanaxu. Nechtěla ji sníst celou, jen kousek, *malý ždíbec*, aby aspoň trochu ulevila své úzkosti. Přelomila ji na dvě poloviny a z jedné si ukousla čtvrtinu. Nechala si část hořké pilulky rozpustit pod jazykem. Docela si tu chemickou chuť užívala. Představovala si, že právě ta odporná chuť je zárukou, že lék zabere.

Vyhlédla z okna, přšelo. Nebe ale nebylo úplně zatažené, takže by se mohlo brzy vyjasnit. Půjde se projít kolem řeky. Procházka by jí mohla pomoci. Potřebuje si vyčistit hlavu. Má ji tak zahlcenou, až ji z toho jímá závrať... Má tolik myšlenek a starostí, ale teď nemá na nic sílu.

Možná by jí mohlo pomoci, kdyby si dala skleničku. Otevřela ledničku pod toaletním stolkem a vytáhla z ní lahev bílého.

Nalila si víno a usadila se k toaletnímu stolku. Potom si zapálila cigaretu, což bylo zcela proti divadelním pravidlům, hrozil za to téměř trest smrti, ale jí to bylo jedno. Jak se zdálo, je to naposledy, co si zahraje v tomto divadle, a možná i v jakémkoliv jiném, když na to přijde.

Vrhla na scénář pohled plný nenávisti. Zdálo se jí, že na ni obálka z toaletního stolku provokativně pomrkává. Otočila celou složku lícem dolů. *Taková pohroma*. Jak si mohla myslet, že vzít roli Klytaimnéstry je dobrý nápad? Musela být pořádně sjetá, pokud na to kývla. Při představě posměšných recenzí, které ji s největší pravděpodobností čekají, se celá příkrčila. Divadelní kritička z *The Times*

na ni má už dávno spadeno, budou to pro ni hotové žně, nenechá na ní nit suchou. Totéž platí i pro toho šmejda z *Evening Standard*.

Začal jí vyzvánět telefon. Vítané vytržení z temných myšlenek. Natáhla se pro něj a pohlédla na displej. Lana.

Kate hovor přijala. „Ahoj. Jak se vede?“

„Jde to, ale mohlo by to být ještě lepší,“ odpověděla Lana. „Dospěla jsem k názoru, že bychom všichni potřebovali trochu slunce. Pojedeš s námi?“

„Kam?“

„Na ostrov – budou *Velikonoce*.“

Dřív, než Kate stihla odpovědět, pokračovala Lana dál. „Neříkej, že nemůžeš. Budeme tam jen my. Ty, já, Jason a Leo... A samozřejmě Agathi... Nejsem si jistá, jestli pozvu i Elliota, poslední dobou mi leze dost na nervy. Tak co myslíš?“

Kate předstírala, že nad její nabídkou uvažuje. Vyhodila nedopalek cigarety z okna mezi kapky deště.

„Jdu si hned objednat letenku.“

4

Lana dostala ostrov z lásky.

Věnoval jí ho Otto jako svatební dar. Po pravdě řečeno to byl až absurdně extravagantní dárek, ale pro Ottu byla podobná gesta typická. Podle všeho byl docela velký svéráz.

Ostrov se nacházel v Řecku, v jižní oblasti Egejského moře, byl součástí volného uskupení ostrovů známých pod názvem Kyklady. Jistě jste slyšeli o těch nejznámějších,

Mykonos a Santorini, avšak většina ostrovů tohoto uskupení je neobydlená a v podstatě neobyvatelná. Pár jich je dokonce v soukromém vlastnictví jako ten, který Otto pořídil pro Lanu.

Ostrov ve skutečnosti nestál tolik, kolik byste si mohli myslet. Suma, kterou za něj zaplatil, byla samozřejmě mimo měřítko těch nejdivočejších představ obyčejných lidí. V porovnání s jinými ostrovy však jeho pořizovací cena ani náklady na údržbu nebyly zas tak závratné.

Za prvé se jednalo o velice malý ostrov, jen pár set akrů, z větší části pokrytých skalisky. A pokud vezmeme v úvahu, že jeho novými vlastníky byli hollywoodský producent a filmová hvězda, dá se říct, že Otto s Lanou vedli vcelku skromnou domácnost. Najali si jednoho zaměstnance na plný úvazek, správce ostrova, což byla sama o sobě zábavná historka, kterou Otto s oblibou dával k dobru. S nadšením vykresloval, jaké mají Řekové podivné a výstřední způsoby. Je potřeba říct, že tady, daleko od hlavního ostrova, místní obyvatelé skutečně působí občas hodně osobitým dojmem.

Nejbližší obydlený ostrov byl Mykonos, dvacet minut cesty lodí. Takže bylo logické, že Otto se vydal hledat správce právě tam. Najít ho však bylo těžší, než čekal. Zdálo se, že nikdo není ochotný žít na opuštěném ostrově, a to dokonce ani za štědrú mzdu, kterou nabízel.

Nešlo jen o to, že správce musel počítat s osamělým životem v naprostém odloučení od okolního světa. Navíc tu mezi lidmi kolovala pověra či místní strašidelná bajka, podle které byl ostrov už od dob Římanů prokletý. Vkročit na něj, natož na něm žít, přivolávalo smůlu. A pověřčivost mají tihle ostrované doslova v krvi.

Nakonec se našel jediný dobrovolník: Nikos, místní mladý rybář.

Nikovi bylo zhruba pětadvacet a nedávno ovdověl. Byl to tichý, melancholický mladík. Lana se mi svěřila, že se jí od začátku zdálo, že má sklon k depresím. Ottovi říkal, že jediné, po čem touží, je být sám.

Nikos mluvil jen lámanou angličtinou a číst sotva dokázal. Přesto s Ottou našli společnou řeč, kterou doprovázela živá gestikulace. Neuzavřeli spolu žádnou písemnou smlouvu, jen si potřásli rukou na stvrzení oboustranné dohody.

Od té chvíle trávil Nikos většinu času sám na ostrově. Pracoval jako údržbář domů a zároveň byl neoficiálním zahradníkem. Zpočátku tam tedy žádná zahrada nebyla. Teprve po několika letech osamělého pobytu na ostrově začal pěstovat zeleninu. A hned se dostavil mimořádný úspěch.

Následujícího roku nechal Otto, inspirovaný Nikovým úsilím, na ostrov převézt ovocný sad z Athén. Zavěšené na lanech sem helikoptéra dopravila jabloně, hrušně, meruňky a třešně, jež vysadili v oplocené zahradě. I stromům se ohromně dařilo. Zdálo se, že na tomto ostrově lásky hned všechno rozkvetě.

Zní to skvostně, že? Já vím, doslova idylicky. Dokonce i teď je těžké odolat pokušení romantizovat vše týkající se ostrova. Nikdo nechce realitu, všichni toužíme po pohádce a přesně tím dojmem působil i Lanin příběh. Jako okouzlující, pohádkový osud. Jestli mě život něco naučil, tak to, že málokdy jsou věci takové, jaké se zdají být.

Jedné noci, o mnoho let později, mi Lana prozradila, jak to mezi ní a Ottou ve skutečnosti fungovalo. Jejich pohádkové manželství nebylo zas tak extra, jak mohlo navenek

působit. Otto byl velká osobnost, byl neskutečně velkorysý, měl neutuchající elán i ctižádost. Bylo však nevyhnutelné, aby se časem projevíly i jeho méně atraktivní vlastnosti. Byl mnohem starší než Lana, to za prvé, a navíc se vůči ní choval majetnický, až despotický. Kontroloval ji na každém kroku, diktoval jí, co má jíst a co má nosit, neúnavně kritizoval veškerá její rozhodnutí, podráždal ji, tyranizoval a v opilosti ji emočně i fyzicky týral.

Nemůžu si pomoci, ale myslím si, že kdyby spolu zůstali déle, že by se mu Lana nakonec vzepřela, protože se s přibývajícím věkem postupně osamostatňovala. Určitě by od něj jednoho dne odešla.

To už se však nikdy nedozvíme. Po pár letech manželství utrpěl Otto smrtelnou srdeční ataku – přímo na letišti v Los Angeles. Vydal se právě za Lanou na ostrov, aby si tam na doporučení lékaře odpočinul. Do cíle své cesty však už nikdy nedorazil.

Po Ottově smrti se Lana několik let ostrovu vyhýbala. Vzpomínky a s nimi spojené asociace ji příliš rozrušovaly. Jak čas plynul, začala být schopná znovu na ostrov myslet a vzpomínat na hezké chvíle, které tam spolu prožili, aniž by ji to příliš bolelo. A nakonec se tam jednoho dne rozhodla vrátit.

Od té doby létala na ostrov nejméně dvakrát do roka, někdy i častěji. Obzvlášť poté, co se přestěhovala do Anglie a hledala únik před typickým anglickým počasím.

Než však pokročíme v mém vyprávění dál, musím vám povědět pár slov o rozvalinách. Hrají v našem příběhu důležitou roli, jak se záhy sami přesvědčíte.

Rozvaliny byly mým oblíbeným místem na ostrově. Půlkruh s šesti zborcenými a zvětralými sloupy uprostřed mýtiny obklopené olivovníky. Místo s magickou atmosférou. Dokonalý prostor pro rozjímání. Často jsem sedával pod jedním ze sloupů, jen jsem v poklidu oddechoval a naslouchal tichu.

Tato zřícenina byla pozůstatkem starobylého komplexu budov, který se na ostrově nacházel před tisíci lety. Patřival nějaké bohaté římské rodině. Jediné, co z něj zbylo, však byly polámané sloupy, mezi kterými se v dávných dobách, jak tvrdili Laně a Ottovi, ukrývalo divadélko s malým pódiem využívaným pro soukromá představení.

Hezký příběh, i když podle mého názoru až příliš vymělkovaný. Nemůžu si pomoci, ale mám takový neblahý pocit, že si ho vymyslel horlivý realitní agent v naději, že jím zaujme Laninu obrazotvornost, což mu dokonale vyšlo. Lana byla okamžitě uchválena, od té doby už rozvalině neřekla jinak než „divadlo“.

Po nějakou dobu se s Ottou dokonce pokoušeli oživit tuto starobylou tradici. O letních večerech zde přehrávali různé skeče a divadelní hry napsané a ztvárněné rodinou a jejími hosty. Naštěstí se této praxe vzdali ještě před tím, než jsem na ostrov začal jezdit já. Představa, že bych musel přetrpět účinkování filmových hvězd v jejich vlastních amatérských divadelních pokusech, je upřímně řečeno nad moje síly.

Kromě této ruiny bylo na ostrově už jen pár staveb, všechny z poměrně nedávné doby: chatka pro správce, kterou obýval Nikos, a samotný dům.

Dům stál uprostřed ostrova. Obrovský pískovcový kolos starý víc jak sto let. Měl světle žluté stěny, cihlově červenou